

# LANTBRUKARENS UNIKA ROLL




**Vilka reflektioner väcker filmen Lantbrukarens unika roll?**

# Ekosystemtjänster i odlingslandskapet

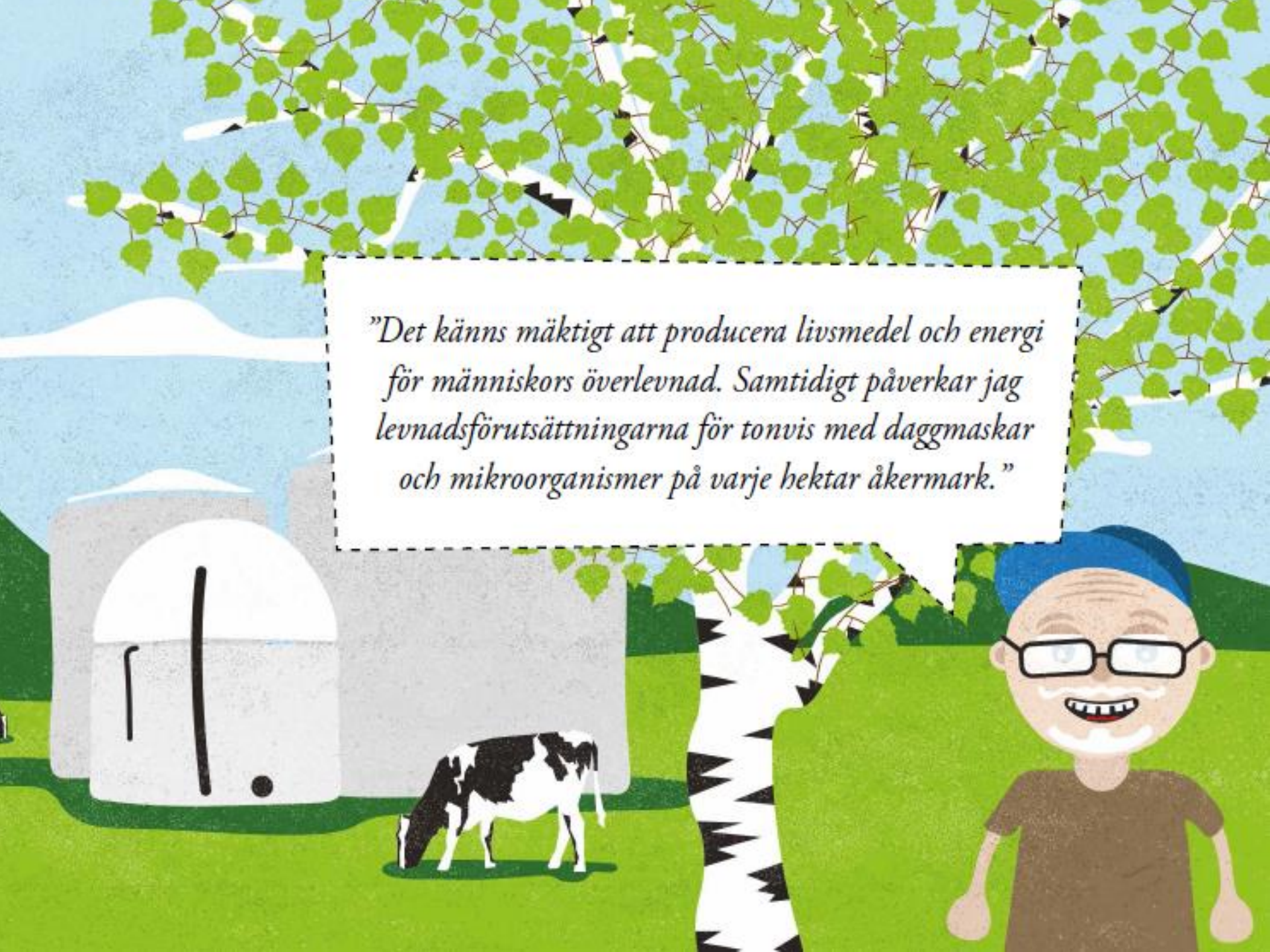
Odlingslandskapets ekosystemtjänster är en grund för vår matproduktion och livsmiljö. Aktiva lantbrukare är en förutsättning för att odlingslandskapet ska kunna leverera ekosystemtjänster till oss människor



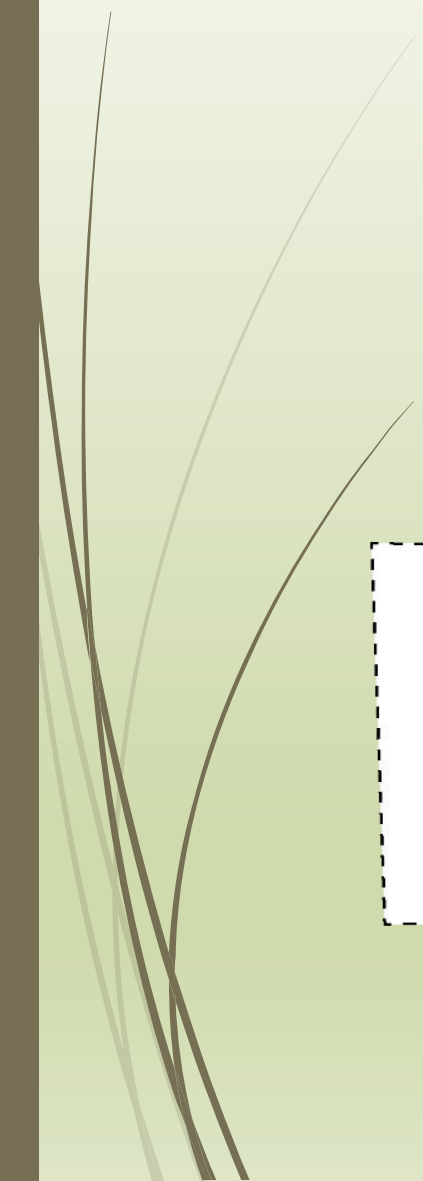



**När våra förfäder var jägare och samlare överlevde man på det som naturens ekosystem kunde leverera utan påverkan.**

**Skulle vi levt på samma sätt idag i Sverige hade tillgången på föda bara räckt till cirka 40 000 personer.**



*”Det känns mäktigt att producera livsmedel och energi för människors överlevnad. Samtidigt påverkar jag levnadsförutsättningarna för tonvis med daggmaskar och mikroorganismer på varje hektar åkermark.”*

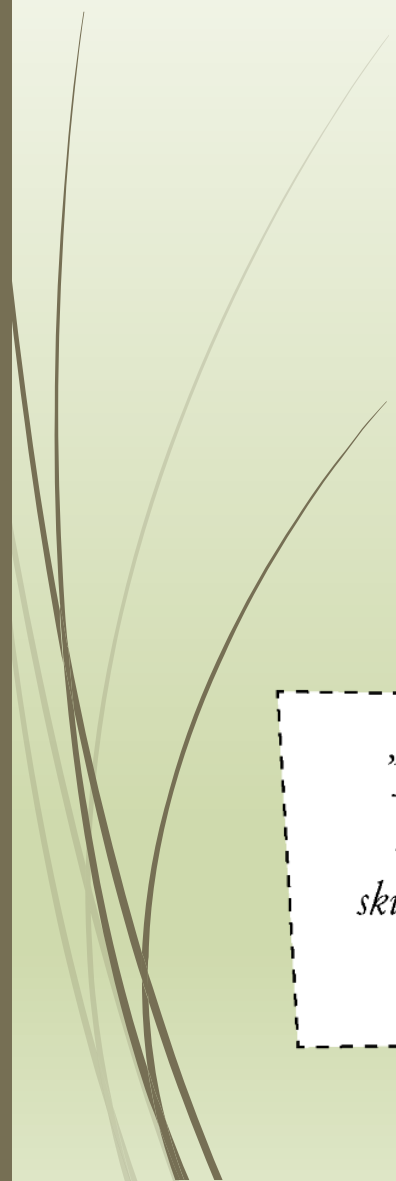



*”När jag ser grannarnas åkrar och jämför med mina så syns det verkligen att mullhalten har minskat sedan de slutade med djur och vallodling. Jag som har vall och tillför stallgödsel har mycket mer lättbrukade åkrar och frågan är om jag inte får högre avkastning också.”*





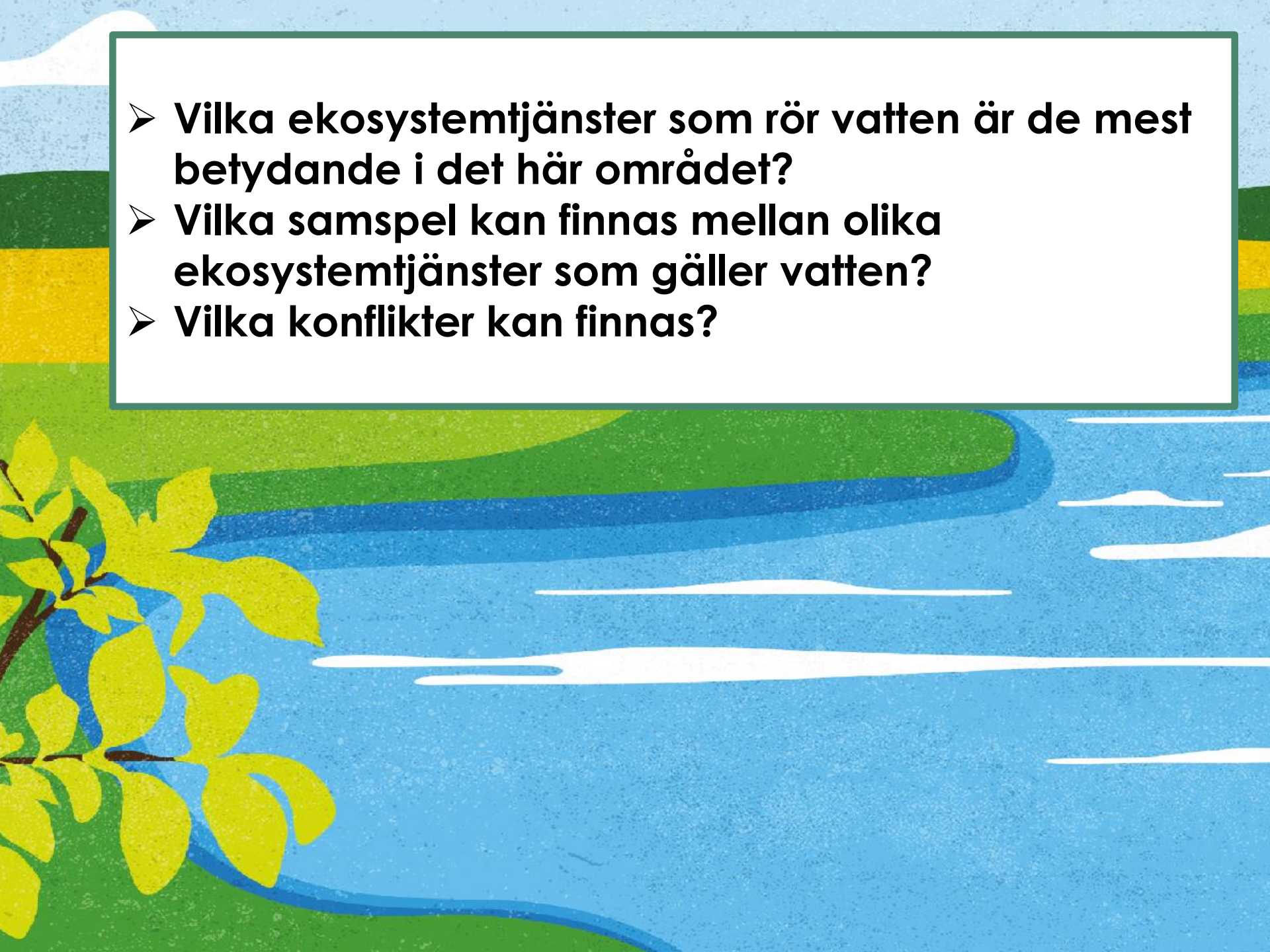
- Vad betyder den "goda jorden"? Vad står det för?
- Vad kan man göra för att förbättra den goda jorden?
- Vilka samspel mellan olika ekosystemtjänster gäller den goda jorden?
- Finns det några konflikter?





*”Jag anlade våtmarken som komplement till skyddszonerna längs med ån för att minska växtnäringsläckaget. Att den skulle bidra till mindre översvämningar i samhället nedströms vid de häftiga regnen i höstas tänkte jag inte på då.*





- 
- **Vilka ekosystemtjänster som rör vatten är de mest betydande i det här området?**
  - **Vilka samspel kan finnas mellan olika ekosystemtjänster som gäller vatten?**
  - **Vilka konflikter kan finnas?**



*”Jag gillar att se hur mycket humlor, bin och andra pollinerare det är i oljeväxterna och åkerbönorna. Det är verkligen viktigt att vara rädd om dom!”*



➤ Vilka är de största utmaningarna när det gäller gynnandet av pollinatörer?

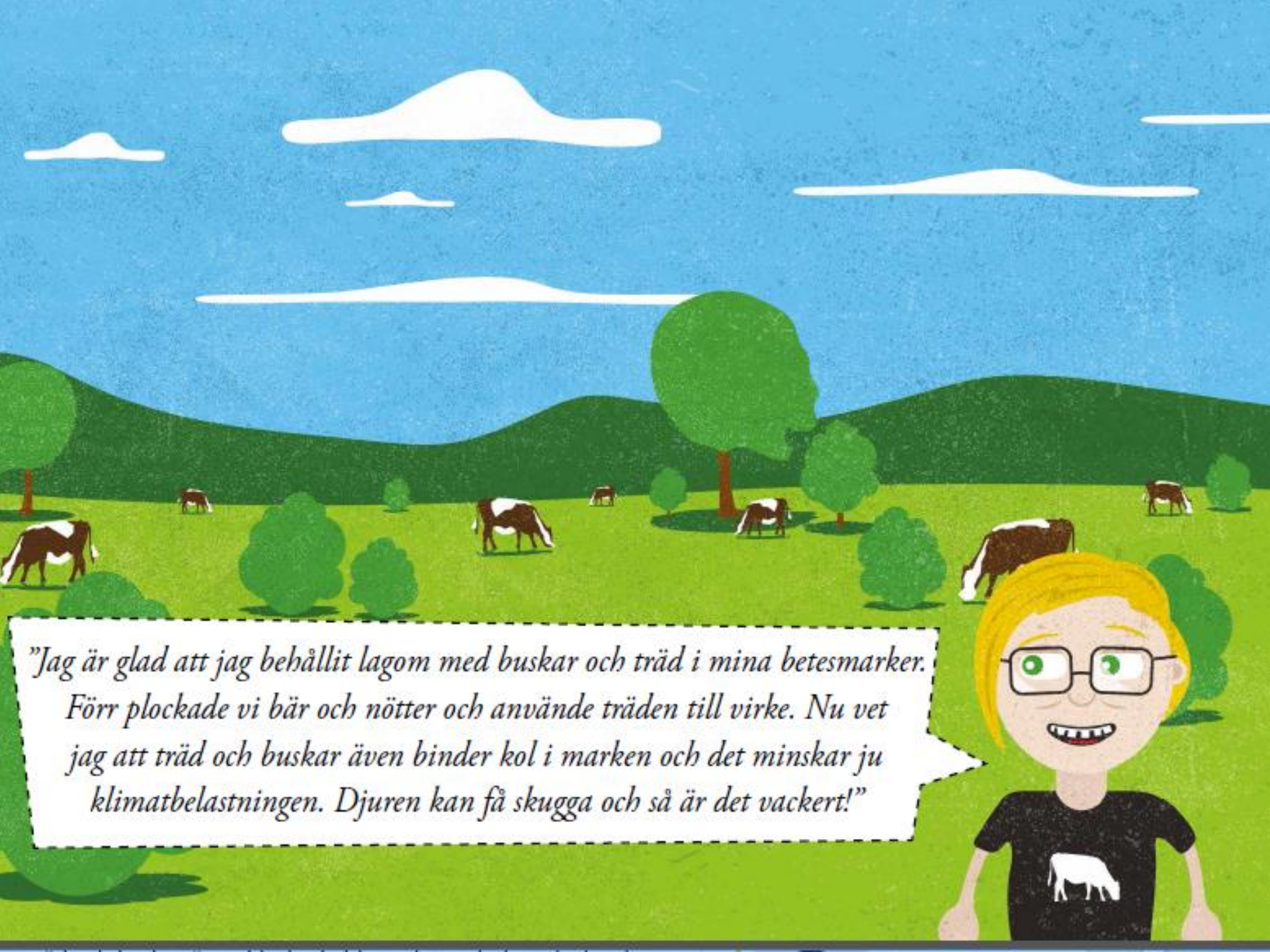




*” Nu har jag börjat få bladlus på havren. Hoppas att det finns nyckelpigor och andra naturliga fiender så det räcker för att bromsa angreppen.”*


- På vilka sätt kan man gynna förekomsten av naturliga fiender?
- Ge exempel på hur naturliga fiender har förhindrat eller mildrat skadedjursangrepp.





*"Jag är glad att jag behållit lagom med buskar och träd i mina betesmarker. Förr plockade vi bär och nötter och använde träden till virke. Nu vet jag att träd och buskar även binder kol i marken och det minskar ju klimatbelastningen. Djuren kan få skugga och så är det vackert!"*







**Koncentrationerna av växthusgaser i atmosfären måste stabiliseras på en nivå som förhindrar farliga miljöeffekter.**

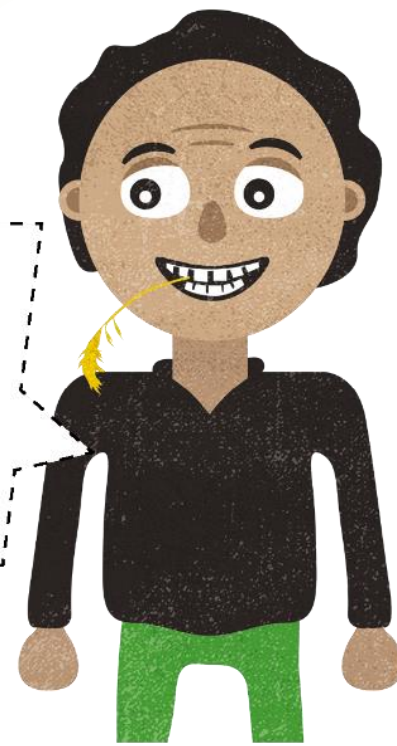
**En sådan nivå ska uppnås utan att livsmedelsproduktionen hotas och man ska se till att den och den ekonomiska utvecklingen kan fortsätta på ett hållbart sätt.**

(FNs klimatkonvention och Kyotoprotokollet)

- **Vad betyder det som står i FNs klimatkonvention?**
- **Vilka möjligheter har man som lantbrukare att bibehålla eller öka kolinlagringen?**





*”Idag kom det några vandrande längs med betesmarkerna och frågade om fägatan. Det är roligt att de vill veta hur vi bönder gjorde förr. De sa att det var den bästa avkoppling de kan få, att följa årstidsväxlingarna i mina marker.”*





- På vilket sätt kan ökade kunskaper om sina markers odlingshistoria och kulturspår berika företagandet?
- Kan ökade kunskaper om den biologiska mångfalden på gården berika företagandet?





*”Hur skulle de överleva i städerna om det blev kris och stopp på transporterna? Det är ju vi på landsbygden som har mark att odla mat på och det är ju framförallt vi bönder som vet hur det går till.”*

